

V Praze 16. října 2019
Čj.: 841/19

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod

Cílem návrhu zákona je komplexní úprava modelu a hodnocení maturitní zkoušky.

Od školního roku 2020/2021 (tj. od jarního zkušební období 2021) návrhem dochází k omezení zkoušek společné části maturitní zkoušky pouze na didaktické testy a k převedení písemných prací a ústních zkoušek společné části maturitní zkoušky do profilové části maturitní zkoušky, zatímco do roku 2020 (podzimního zkušební období 2020) se zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka konají ve společné části maturitní zkoušky z 3 dílčích zkoušek (didaktického testu, písemné práce, ústní zkoušky); přitom pro všechny obory vzdělání ukončené maturitní zkouškou bez rozdílu budou v roce 2021 povinné pouze 2 zkoušky (1. český jazyk a literatura, 2. volba žáka mezi cizím jazykem a matematikou).

Od školního roku 2020/2021 (tj. od jarního zkušební období 2021) se navrhuje zrušit platnou, ale zatím neúčinnou (účinnost je od 1. listopadu 2020) právní úpravu, podle které měly být povinné 3 zkoušky společné části maturitní zkoušky, a to zejména z důvodu povinné zkoušky ze zkušební předmětu matematika.

II. Připomínky a návrhy změn

Definice problému a cíle úpravy

Dle předkladatele: „Je třeba reagovat na narůstající počet rámcových vzdělávacích programů středního odborného vzdělávání, kterých je k dnešnímu dni cca 300, které jednotlivé střední školy dále specifikují dle odborného zaměření, potřeb trhu práce i zvyšování atraktivity daného oboru vzdělání v rámci školního vzdělávacího programu.“

Není ale nijak vyhodnoceno, zda se jedná o žádoucí trend, nebo trend naopak nežádoucí, k jehož mitigaci by právě mohlo přispět nastavení maturitní zkoušky.

Dle předkladatele: „Přes veškeré kroky učiněné předkladatelem ke zvýšení znalostí žáků v matematice panuje u maturitní zkoušky z tohoto zkušebního předmětu značná neúspěšnost, a to zejména u úloh založených na logickém myšlení a matematické gramotnosti.“

Předkladatel k tomuto obecnému konstatování neuvádí dostatečná data (není ani uvedeno porovnání s jinými předměty). Předkladatel nedokládá žádná data, která by umožnila analyzovat, zda většina studentů je téměř úspěšná (jejich výsledek je „těsně pod čarou“), nebo nezvládnutí matematiky je podstatně hlubší.

V další části k analýze problému ve svých tezích již rovnou naznačuje řešení: „Proto bylo rozhodnuto vyhovět připomínkám některých připomínkových míst a zrušit v předkládaném návrhu 3 povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky ze zkušebních předmětů český jazyk a literatura, cizí jazyk a matematika pro všechny obory středního vzdělání s maturitní zkouškou.“ – str. 27. Toto tvrzení není ničím doloženo, žádný odkaz. Navíc jde o zkušenost pouze od těch žáků, kteří se k matematice v minulosti přihlásili.

V rámci definice problému zejména chybí zasazení problematiky do širšího kontextu, tj. k čemu stát nastavením maturitních zkoušek cílí. Předkladatel problémem téměř nepopisuje, a pokud nějaký uvádí, nijak ho nekvantifikuje. Stejně platí pro sekci Zhodnocení rizika.

Identifikace dotčených subjektů

Identifikace dotčených subjektů není dostatečná. Zjevně chybí vysoké školy a zaměstnavatelé, pro které může (má) mít úspěšně složená maturitní zkouška důležitý signální efekt.

Popis cílového stavu

Popis cílového stavu je stanoven pouze formálně bez návaznosti na širší kontext cílů státu v oblasti vzdělávání.

Návrhy variant řešení

Předkladatel zvažuje pro dva sub-problémy pouze nulovou a variantu změnovou. U jednoho sub-problému zvažuje 2 varianty řešení a variantu nulovou.

Chybí stanovení dalších realistických variant, např. možné úpravy stávající zkoušky. To se týká obou klíčových okruhů (stanovení povinných zkoušek a částečný přesun ze společné do profilové části). Pro vyhodnocení variant je zásadní, jak přispívají k celkovým cílům ve vzdělávání z pohledu státu. Dopady současného způsobu hodnocení, které je centrální a anonymizované, nejsou vyhodnoceny.

Předkladatel zvažuje úspory při hodnocení, ale nijak nevyčísluje náklady, které nově vzniknou středním školám ani možné negativní dopady související s možným snížením kvality hodnocení maturitních zkoušek. Nejsou také zřejmé dopady plynoucí ze zvýšení heterogenity maturitní zkoušky.

Dopady

Je nesprávné uvádět "Všechny dopady na státní rozpočet budou zabezpečeny v rámci schválených rozpočtů kapitoly resortu školství." Všechno to jsou peníze veřejné, MŠMT je jen spravuje.

Udivující je tvrzení "Nepředpokládají se žádné sociální dopady.", když jeden z dopadů na ty co by matematickou maturitu neudělali je právě sociální.

Přezkum účinnosti regulace

Předkladatel uvádí různé zdroje dat, které bude využívat. Vzhledem k tomu, že ale není stanoven jasný cíl návrhu, nebylo ani možné stanovit ani jasné indikátory, které budou sledovány.

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů** uplatňuje tyto zásadní připomínky:

- 1) **Dopracovat Definici problému a doplnit data o současném stavu**
- 2) **Doplnit varianty a jejich hodnocení**
- 3) **Dopracovat Přezkum účinnosti regulace**

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby projednávání návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů přerušila za účelem přepracování návrhu předkladatelem ve smyslu výše uvedených zásadních připomínek.**

Vypracovali:

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
Mgr. et Mgr. Marek Havrda, MA, MPA, Ph.D.
doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D.

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise